College van onderzoek integriteit Tweede Kamer

RAPPORTAGE

collegeintegriteit@tweedekamer.nl

Postbus 556
2501 CN Den Haag

Datum: 31 juli 2026
Ons kenmerk: COI.2025.0542

Betreft: meldingen over het (laten) plaatsen in oktober 2025 van met kunstmatige intelligentie vervaardigde afbeeldingen door twee leden van de Tweede Kamer waardoor het gezag en het aanzien van de Tweede kamer in ernstige mate zijn geschaad.

Melding

Het College van onderzoek integriteit van de Tweede Kamer (hierna: het College) heeft in oktober en november 2025 zestien meldingen ontvangen over de heer M.C.H. Boon, lid van de fractie Partij voor de Vrijheid en een voormalig lid van de Tweede Kamer. De meldingen betreffen het met behulp van kunstmatige intelligentie vervaardigen van afbeeldingen op sociale media van een collega-Kamerlid en het ontkennen van betrokkenheid hierbij. De melders stellen dat de met AI vervaardigde afbeeldingen van de toenmalige fractievoorzitter van GroenLinks-PvdA op een Facebookpagina de publieke opinie op oneigenlijke wijze hebben beïnvloed en het risico op geweld jegens dit kamerlid met zich mee heeft gebracht.

Procesverloop

- Na ontvangst van de meldingen heeft het College besloten de meldingen te voegen, de melding tegen een (inmiddels) voormatig Kamerlid buiten behandeling te stellen en de melding over de heer Boon te onderzoeken.
- In het kader van het onderzoek heeft het College de heer Boon diverse malen verzocht om schriftelijk te reageren op een aantal vragen en heeft het College twee maal met de heer Boon gesproken. Een derde gesprek is niet tot stand gekomen.
- Na het eerste gesprek heeft het College de zestien meldingen zonder vermelding van persoonsgegevens aan de heer Boon verstrekt.
- In de periode januari 2026 tot mei 2026 is er zowel door het College als door de heer Boon een aantal e-mails verstuurd over het procesverloop, de verslaglegging en de verwachtingen over en weer.
- Op 12 april 2026 heeft de heer Boon het College als reactie op het gesprekverslag van 26 maart 2026 bericht dat hij geen basis ziet voor verdere samenwerking met de huidige samenstelling van het College.

- Bij brief van 1 mei 2026 heeft het College het feit betreurt dat het niet gelukt is om inhoudelijk in gesprek te komen over de meldingen en daarbij gemeld dat het College zonder inbreng van de heer Boon het onderzoek zou voortzetten.

Het onderzoek naar de melding is door het College op 17 juni 2026 afgesloten. Een concept van deze rapportage is op 24 juni 2026 aan de heer Boon gestuurd. Het College heeft de heer Boon de gelegenheid geboden tot vier weken na verzending van het concept een zienswijze te geven. De heer Boon heeft geen gebruik gemaakt van de gelegenheid een zienswijze te geven.

Standpunt Kamerlid Boon

De heer Boon heeft inhoudelijk niet gereageerd op de meldingen noch antwoord gegeven op de vragen die door het College zijn gesteld.

Feiten

- Op 11 december 2024 is in de Tweede Kamer gedebatteerd over het opnieuw uitstellen van de Wet toelating terbeschikkingstelling van arbeidskrachten. Tijdens de bijdrage van de heer Boon is deze door het Kamerlid Patijn bevraagd over zijn mogelijke betrokkenheid bij een Facebookpagina met veel nepnieuws. De heer Boon heeft zijn betrokkenheid bij de Facebookpagina ontkend. Ook heeft hij bevestigd er niet achter te staan, er geen onderdeel van te zijn en er nooit aan bij te zullen dragen.
- In weekblad De Groene Amsterdammer (jaargang 2025 nummer 42) is op 16 oktober 2025 een artikel gepubliceerd waarin wordt beschreven dat de heer Boon en een fractiegenoot beheerder zouden zijn van de Facebookpagina ‘Wij doen GEEN aangifte tegen Geert Wilders’. In het artikel wordt beschreven hoe beelden op deze en andere social media worden bewerkt met behulp van kunstmatige intelligentie.
- Op 27 oktober 2025 is in dagblad De Volkskrant een artikel gepubliceerd waarin wordt beschreven hoe op de Facebookpagina ‘Wij doen GEEN aangifte tegen Geert Wilders’ met kunstmatige intelligentie gegenereerde beelden zijn gepubliceerd, waarmee onder andere de suggestie wordt gewekt dat de heer Timmermans, dan fractievoorzitter van GroenLinks-PvdA, door politieagenten is gearresteerd. In het artikel wordt geciteerd uit reacties van volgers van de pagina. Volgens het artikel wijst onderzoek uit dat de Facebookpagina zou worden beheerd door twee leden van de fractie PVV. Eén van hen zou de heer Boon zijn.

Ontvankelijkheid

Het College is opgericht om meldingen over schendingen van de Gedragscode te onderzoeken. Meldingen die gedragingen van Kamerleden betreffen die niet genoemd staan in de Gedragscode kan het College niet in behandeling nemen.

Voordat het College besloot tot een onderzoek naar de meldingen heeft het College zich afgevraagd of de Gedragscode het College de ruimte biedt om deze meldingen te onderzoeken. De toelichting op artikel 1 van de Gedragscode stelt dat Kamerleden zich dienen te onthouden van gedragingen die het gezag of de waardigheid van de Kamer in ernstige mate schaden. Wat er onder dit begrip wordt verstaan, is in de Gedragscode zelf niet verder uitgewerkt. Het College hanteert als uitgangspunt dat het hierbij moet gaan om het schade toebrengen aan het gezag en de waardigheid van de Tweede Kamer als instituut (dus niet slechts aan individuele leden of andere delen hiervan).

Het College stelt bij de beoordeling voorop dat Kamerleden een grote mate van vrijheid hebben in de wijze waarop zij hun taken uitvoeren, de wijze waarop zij hun standpunten naar voren brengen en waarop zij zich publiekelijk uiten. Daarbij hebben zij net als alle andere Nederlanders een grote mate van vrijheid van meningsuiting. Het College heeft hier in beginsel geen rol in. De toelichting op artikel 1 van de Gedragscode laat echter zien dat deze vrijheid begrensd kan worden als de gedragingen van een Kamerlid het gezag en aanzien van de Tweede Kamer op ernstige wijze schaden. Het gaat hierbij om een marginale toetsing waarbij schade ontstaat aan het instituut Tweede Kamer.

De meldingen in dit onderzoek hebben betrekking op gedragingen van een Kamerlid jegens een college-Kamerlid die tot (veel) maatschappelijke ophef hebben geleid. Een belangrijk onderdeel van de ophef was dat de berichten zouden hebben geleid tot bedreigingen en onheuse opmerkingen over het collega-Kamerlid en dat dit gevolgen kon hebben voor zijn (gevoel van) veiligheid. Daarnaast ontstond ophef over het feit dat de Kamerleden die volgens media-onderzoeken betrokken waren bij de ophef hun betrokkenheid ontkenden en ervoor kozen om geen vragen te beantwoorden.

Verder is ook door andere leden van de Tweede Kamer afwijzend gereageerd op de publicaties. De fractievoorzitter van de fractie waarvan de heer Boon lid is, heeft publiekelijk afstand genomen van de publicaties, gemeld dat de website offline is gehaald en excuses aangeboden aan het collega-Kamerlid.

Dit alles maakt dat het College van oordeel is dat er bij de aanvang van het onderzoek zoveel aanwijzingen waren dat er sprake kon zijn van gedragingen die mogelijk het gezag en de waardigheid van de Tweede Kamer in ernstige mate hadden geschaad, dat het passend was om een onderzoek naar de meldingen te starten.

Beoordeling

Procedure en bejegening

De heer Boon heeft bezwaar gemaakt tegen het feit dat hij de meldingen zonder vermelding van persoonsgegevens van de melders heeft ontvangen omdat hij wilde controleren of de melders daadwerkelijk bestaan. Desgevraagd heeft hij toegelicht dat hij de woonadressen van de melders kon controleren door erlangs te rijden en/of aan te bellen, dat hij via Google melders kon zoeken of hen via e-mail kon benaderen. Het College acht dit ongepast. Het is aan het College om te controleren of de meldingen voldoen aan artikel 6 van de Regeling en het College acht het in strijd met de persoonlijke levenssfeer van melders om hun persoonsgegevens te verstrekken, zeker wanneer de persoonsgegevens niet relevant zijn voor de inhoudelijke reactie op de melding.

De heer Boon heeft verder bezwaar gemaakt tegen de wijze waarop het College hem heeft bejegend en de verslaglegging van de gesprekken. Wat betreft dit laatste punt merkt het College op dat de verslaglegging een zakelijke weergave is van wat is besproken. De reacties van de heer Boon op het verslag zijn aan de verslagen gehecht.

Het College betreurt het dat het niet gelukt is om op een constructieve wijze met de heer Boon inhoudelijk in gesprek te komen. Het is spijtig dat de heer Boon zich onheus bejegend voelt, maar het College herkent niet wat hij hierover naar voren heeft gebracht. Het College hecht veel waarde aan de inbreng van de heer Boon en heeft hem om die reden ruimschoots de gelegenheid geboden om zijn zienswijze kenbaar te maken.

Inhoudelijk

Het College beschikt niet over de bevoegdheid tot opsporing en dient meldingen vertrouwelijk te behandelen. Dit leidt ertoe dat het College voor het onderzoek afhankelijk is van publieke bronnen en de informatie die het betreffende Kamerlid zelf naar voren brengt.

De publieke bronnen bestaan bij deze melding voornamelijk uit de publicaties in de Groene Amsterdammer en de Volkskrant waarin niet alleen de afbeeldingen staan beschreven maar ook gegevens over de zoektocht naar degenen die verantwoordelijk lijken te zijn voor de afbeeldingen, te weten de heer Boon en een toenmalig ander Kamerlid. Daarnaast heeft het College kennisgenomen van de reacties van de heer Timmermans, het debat in de Tweede Kamer hierover en diverse publieke uitingen in de media.

De heer Boon heeft zowel mondeling als schriftelijk niet inhoudelijk gereageerd op vragen van het College. Ook nadat het College hem erop attent had gemaakt dat in de Regeling staat dat een Kamerlid dient mee te werken aan een onderzoek van het College, heeft hij de vragen beantwoord met een beroep op zijn “recht om te zwijgen”. Zowel schriftelijk als mondeling heeft de heer Boon zijn toelichtingen beperkt tot opmerkingen over het gebrek aan integriteit, deskundigheid en zorgvuldigheid van het College.

De wijze waarop het onderzoek is verlopen, heeft ertoe geleid dat het College uitsluitend op basis van openbare bronnen kan oordelen over de melding. Het College constateert dat in de openbare bronnen wordt gesteld dat de heer Boon bij het vervaardigen en/of plaatsen van de afbeeldingen betrokken is geweest en dat de heer Boon, nu hij inhoudelijk niet heeft gereageerd op vragen, niets heeft aangevoerd wat deze aanwijzingen ontkracht.

Buiten de informatie uit openbare bronnen heeft het College echter geen feiten en omstandigheden kunnen vaststellen die duiden op betrokkenheid van de heer Boon. Het College kan en wil geen conclusies trekken louter op basis van berichten in de media of "van horen zeggen." Een melding kan alleen gegrond worden verklaard als buiten redelijke twijfel vaststaat dat het Kamerlid op wie de melding betrekking heeft, verantwoordelijk is voor de in de melding genoemde gedragingen. Dat is hier niet het geval. Het onderzoek heeft onvoldoende feiten en omstandigheden opgeleverd om te kunnen concluderen dat de heer Boon (mede) verantwoordelijk is voor de hierboven genoemde publicaties.

Het College komt daarom ook niet toe aan de beantwoording van de vraag of de gedragingen het gezag en de waardigheid van de Tweede Kamer in ernstige mate hebben geschaad.

Conclusie

Het College heeft op basis van het onderzoek de betrokkenheid van het Kamerlid van wie de verantwoordelijkheid voor deze beelden is onderzocht, niet met voldoende zekerheid kunnen vaststellen zodat het College niet toekomt aan de beantwoording van de vraag of het Kamerlid het gezag en de waardigheid van de Tweede Kamer in ernstige mate heeft geschaad.

Aldus geoordeeld door het College van onderzoek integriteit Tweede Kamer,

Den Haag, 31 juli 2026

College van onderzoek integriteit Tweede Kamer

collegeintegriteit@tweedekamer.nl